

Основно училище „Отец Паисий”, с. Добротица
ул. “Добруджа” № 16, община Ситово, област Силистра, тел.08884718585
имейл адрес: info-1900601@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Директор:

/Есин Мюсрефова /

ПРОГРАМА

ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

за периода 2026 / 2027 година

1.Общи положения:

Съгласно чл.15, ал.4 на Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за *гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование*, настоящата програма е институционалната политика за подкрепа и осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в **ОУ “Отец Паисий”, село Добротица**.

Съгласно чл. 134,т.1 от Правилника за дейността на **ОУ “Отец Паисий”**, програмата се изготвя за период от 1/една/ година.

Съгласно чл.134,т.2 от Правилника за дейността на **ОУ “Отец Паисий”**, училищната програма е приета и утвърдена на педагогически съвет с Протокол №15 / 09.09. 2026 година и е в сила за една учебна година, но е отворена за актуализация през цялата година.

2. Цели:

Гражданското образование формира гражданско съзнание и граждански добродетели свързвайки ги със знания за устройството на демократичното общество, правата и задълженията на гражданина и умения и готовност за отговорно гражданско поведение.

Здравното образование спомага за организиране на образователната дейност, включваща форми на комуникация за подобряване знанията и развиване на умения за здравословен начин на живот.

Екологичното образование е насочено към опознаване на екологичните закони и дейности за опазване, съхраняване и подобряване на природната среда в училище и запазване на екологичното равновесие.

Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за културните идентичности и основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращи позитивно отношение към разнообразието в различните области на човешкия живот, както умения и нагласи за конструктивни и положителни взаимодействия в мултикултурна среда.

2.1 Дългосрочни:

2.1.1 Изграждане на самостоятелни и активни личности, които:

разбират и прилагат общочовешките ценности, ценностите на демокрацията, човешките права, участват в гражданския, политическия и социалния живот

по отговорен , съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин.

2. 1.2 Познават институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализацията се свят.

2.1.3 Зачитат значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признават правото и ценността на различието, приемат равнопоставеността на всички в общото социално пространство като опознават богатството на етносите.

2. 1.4 Умеят да вземат самостоятелни решения относно своето развитие, проявяват инициативност и способност да си поставят цели, да планират и обосновават действията си като преход от знания към изграждане на умения.

2.1.5 Имат познания за адаптирано поведение благоприятстващи собственото и на околните здраве.

2.1.6 Развиват умения за разумно използване на природните ресурси.

2.1.7 Осъзнават и ценят своята културна идентичност и формират етническа толерантност ,търпимост и солидарност у всички деца.

2 .1.8 Носят отговорност за поведението си и оценяват влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора.

2.1.9 Съдействат за привличане и задържане на ромските деца в училище като взаимодействат с членовете на семействата,общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин.

2.1.10 Изразяват мотивирано и критично гражданската си позиция, укрепвайки чувството за принадлежност към българската нация.

2. 2 Краткосрочни:

2.2.1 Училището да стане привлекателно за всяко дете, изграждайки устойчива, включваща, демократична и здравословна среда чрез предоставяне възможност на учениците за инициатива и участие в управлението на УВП чрез формите на ученическото самоуправление.

2.2.2 Да постави високи очаквания като изгради позитивен психологически климат и възможности за рационален подбор при работа с учениците чрез прилагане на интерактивни методи и дигитализация на учебния процес.

2.2.3 Инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност при всички участници в образователната система.

2.2.4 Работа по проекти и донорски програми.

2.2.5 Партньорство с Общественият съвет при решаване проблемите на учениците и училището.

2.2.6 Позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности.

2.2.7 Да продължат в предстоящите учебни години часовете по "Фолклор на етносите-ромски фолклор" като средство за взаимно опознаване и формиране на толерантност между децата.

3.Подходи, начини и форми на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование :

3.1 В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.

3.1.1 в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление:

- Умения за решаване на конфликти, позитивна комуникация между учител - ученик, учител-учител, учител-родител за превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и поддържане на добър психологически климат.
- Запознаване на учениците с правилника за безопасно пребиваване в училищната сграда и училищния двор чрез информационни табла в класните стаи.
- Здравни беседи свързани с вредата от тютюнопушенето, алкохола и наркотиците.
- Запознаване на учениците с правата и задълженията им като граждани и създаване на взаимоотношения на толерантност, взаимопомощ, търпимост и разбиране.
- Утвърждава се ученическо самоуправление чрез ученически съвет на ниво – класове и училище за толерантност и интеркултурен диалог.
- Отбелязване на официални и битови празници в Р България.
- Поощряване инициативността на учениците чрез дебатиране и критическо мислене.
- Действия при бедствия, аварии, катастрофи, БДП и оказване на първа помощ.
- Провеждане на дейности с ученици извън населеното място(концерти, екскурзии, отдих).
- Развиване на умението за финансова и правна грамотност с цел проучване на професионалната ориентация.
- Работа с родителския актив и ученическия съвет.

3.1.2 в дейностите по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден:

- Работа с ученици застрашени от отпадане поради слаб успех и отсъствия по неуважителни причини.
- Преодоляване на езиковата бариера между учениците от различни етноси, издигане нивото на книжовния български език и придобиване на общо хуманитарни ценности чрез уроците по БЕЛ.
- Утвърждаване на младия човек като гражданин в часовете по Родинознание,

Човекът и обществото, История и цивилизации.

- Формиране на знания и умения за ориентиране в пространството, интегриране на страната ни в европейското политическо и културно пространство чрез География и икономика.
- Изучаване на историята, културата, обичаите, нравите и традициите в различните страни и придобиване на компетентности чрез Чуждо езиковото обучение.
- Формиране на здравна и екологична култура за опазване на природната среда, природосъобразен начин на живот и съхраняване на родната природа чрез обучението по биология и химия.
- Формиране на умения за оценяване на аргументи и анализи, интерпретиране на получените резултати при решаване на проблеми, описание на ситуации, работа с таблици и диаграми чрез обучението по математика и физика.
- Формиране на умения за безопасна комуникация и сърфиране в интернет пространството и киберзащита в часовете по КМИТ.
- Възпитаване на естетическа култура в часовете по изобразително изкуство, музика, технологии и предприемачество.
- Възпитаване на бързина, ловкост, издръжливост и спортменско поведение в обучението по физическо възпитание и спорт.
- Мотивиране, подготовка и участие на ученици в прояви на общинско, областно, национално и международно ниво.

3.1.3 в рамките на дейностите по обща подкрепа за приобщаващото образование:

- Работа с ученици в мултикултурна среда.
- Възможности за межкултурна толерантност.
- Работа с ученици в риск /с един родител, с родители не полагащи грижи за децата си, разведени родители, на родители -работещи в чужбина, родители с ниски доходи/.
- Противодействие срещу проявите на агресия и насилие за изграждане на устойчива, здрава, включваща се в демократичната общност личност.

3.1.4 дейности в разширена подготовка във връзка със стратегията по грамотността:

- Разширена подготовка – БЕЛ – I-VII клас. Математика – I- VII клас.
География и икономика -V клас.
Човекът и природата - VI клас и ХООС- VII клас.
- Празник на буквите - I клас.
- Празник на цифрите- I клас.
- Правилно изградена литературна реч на децата - билингви и децата от ромския етнос – I-VII клас чрез ЗИ и НП “Заедно в изкуствата и спорта“.

3.2 Съобразно стратегическите цели и особености на училището, приоритетните тематични области са:

- 3.2.1** Поставя се индивидуалността на детето в центъра на образователния процес, като се осигуряват условия за изява на индивидуалните му способности и таланти.

- 3.2.2 Запазва се добрата традиция в училището за съвместно провеждане на училищни и селищни празници с цел поддържане чувство на приемственост в учениците и приобщаване към местната общност.
- 3.2.3 Утвърждава се ученическото самоуправление чрез ученически съвет на ниво – класове и училище.
- 3.2.4 Създава се различна атмосфера на общуване в ЧК и изграждане на добър климат в малките групи / клас, ЦОУД , училище/.
- 3.2.5 Съпричастност на училищния колектив и Обществения съвет към целите на ГЗЕИО, начините на присъствието му в училище и ангажимента, който всички имат към него чрез работа по временни и дългосрочни проекти.
- 3.2.6 Подпомагат се часовете по ЗИ "Фолклор на етносите-ромски фолклор" с цел приближаване до потребностите на учениците.
- 3.2.7 Организиране на разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности като средство за ангажиране на училището с живота на местните общности, както и възможност учениците да развият своите способности.
- 3.2.8 Разнообразни форми на участие на родители и представители на местната общност в учебния процес и в живота на училището:
- активното, а не формалното участие на родители в училищното настоятелство и в различните класни и извънкласни форми.

3.3 Дейности за развитие на компетентностите на педагогическите специалисти и обмен на добри практики:

- 3.3.1 Участие по график от МОН и РУО в квалификационни дейности, семинари тренинг на училищно, общинско, областно и национално ниво.

Срок: по график

Отг.:учители,заявили участие

3.3.2 Вътрешно училищна квалификация:

- уроци за обмяна на опит – начален етап;
- уроци за обмяна на опит – прогимназиален етап;

Срок: през учебната година

Отг.: учители по предмети

- участия в изнесени между училищни семинари;
- участия в срещи, обучения и открити практики организирани във връзка с партньорството от център „Амалипе“.

3.3.3 Обсъждане на проекта за програмата с педагогическия екип и утвърждаването му на педагогически съвет.

Срок: м. септември

Отг.: Директор, учители

3.3.4 Подобряване мотивацията за активно участие в учебната работа у учениците чрез оптимизиране на педагогическите технологии , интерактивни методи и интердисциплинарни уроци.

Срок: през годината

Отг. :Директор, учители

3.4 Дейности на ученическото самоуправление:

Институционалните политики за подкрепа на ГЗЕИО включват участието на учениците чрез подходящи за възрастта им демократични практики като:

3.4.1 Участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство:

- Създаване на Ученически съвет – с ученици от смесен етнически състав с цел активното им включване в училищния живот, ангажиране при вземане на решения и подкрепа за застрашените от отпадане ученици.

3.4.2 Организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните и културните дати и празници.

- Включване на деца от различни етноси в извънкласни и извънучилищни дейности като преход от получаване на знания към изграждане на ценности.

3.4.3 Организиране на обучения на връстници от връстници:

- Работа на ученици-наставници под наслов "Нашата мечта е да учим и творим заедно"- грижата за по-слабия и по-неопитния дава възможност на учениците да се справят с агресията, повишава самочувствието и укрепва вярата в собствените сили.
- Въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти и отпадане от училище.
- Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и мотивация за учене през целия живот.

3.4.4 Насърчаване на информалното учене на територията на училището за научаване чрез правене.

3.5 Ритуализация на училищния живот:

1. Откриването и закриването на учебната година.
2. Официалното раздаване удостоверение за завършен първи клас, удостоверение за завършен начален етап на основната степен, свидетелството за завършен седми клас.
3. Награждаване на отличили се ученици и учители.
4. Поддържането на училищен музей и съхраняването на училищните знамена.
5. Честването на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на училището.
6. Традиционни срещи на бивши възпитаници на училището.
7. Възпитаването в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез:

1. Изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти.

2. Поставяне на националния флаг на фасадата на училището.

3.6 Дейности за подкрепа на мултикултурната среда:

1. За разработване и координиране на прилагането на институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се създават постоянно действащи екипи, сформирани по ред и за срок, определени от Правилника за дейността на училището.
2. Актуализиране на базата данни за броя на учениците от ромски произход.
3. Привличане на родители от различни етноси в Обществения съвет , родителските активи по класове и ангажирането им при решаване на наболели проблеми и осигуряване подкрепа на образователната институция.
4. Създаване на Ученически съвет – с ученици от смесен етнически състав с цел активното им включване в училищния живот , ангажиране при вземане на решения и подкрепа на застрашените от отпадане ученици.
5. Ден на отворените врати за родителите при общо училищни тържества.
6. Участия на ученици при честване на местни и общински празници.
7. Повишаване квалификацията на учителите за работа в мултикултурна среда.
8. Организиране на екскурзии с различни възпитателни и учебни цели за посещение на археологически, исторически паметници и природни забележителности.

3.7 Работа по проекти:

Работа по краткосрочни и дългосрочни проекти, свързани с донорски програми на европейски и национални фондове.

Средищното учебно заведение е член на структурата на център „Амалипе “- гр. Велико Търново и участва в техни проектни идеи, реализирани съвместно с партньорски училища и самостоятелно.

Участие в НП „Заедно в изкуствата и в спорта“; проект на МОН „Успех за теб“, НП „Иновации в действие“, НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна

образователна среда“-модул „Съвременна среда за качествено обучение по

хуманитарни науки, по география и икономика, по технологии и предприемачество и за целодневна организация на учебния ден.

Срок: през годината

Отг.: Директор, учители

4. Екип за реализиране на програмата:

1. Ангелинка Русева
2. Стефка Стефанова
3. Тюркян Юлми

5. Начин за отчитане и индикатори за изпълнение на програмата:

Своевременни отчети пред педагогическия съвет, Обществения съвет към ОУ “Отец Паисий“, финансиращи и контролиращи органи и институции.

Индикаторите се анализират там където е необходимо и изискуемо от донорски програми. Индикаторите често са съизмерими и с резултатите от цялостната дейност на средищното учебно заведение.

6.План на дейностите за изпълнение на целите на програмата.*/Програмата е отворена за дописване и актуализиране на дейности/.*

№	Наименование на дейностите	Вид и кратко описание на дейностите/изложба, викторина, спортен празник, игри, състезание, открит урок, дейност на УС, ЧК, проектна дейност и др./	Време на провеждане	Отговорник /екип за реализиране на дейностите/	Участници-прогнозен брой /ученици-вкл. и ученическият съвет, учители, родители, др./
1.	Тържествено откриване на учебната година	Тържествено посрещане с участието на ученици от I до VII клас	м. септември 15.09.2026 г.	Стефанова, Кортелова, Али, Димитров, Червенкова	Учители- 5 бр. ученици I-VII клас
2.	Европейски ден на езиците	Онлайн игра	м. септември 25.09.2026г.	Еюб, Димитров	Учители- 2 бр. Ученически съвет ученици II-III-IV клас, V-VI-VII клас
3.	Европейски ден без загинали на пътя	Национална инициатива „Европейски ден без загинали на пътя“. Знам и спазвам правилата за движение-практически дейности с участието на служители на МВР-Ситово	м. септември 2026 г.	ВИКБДП, класни р-ли	Учители-7 бр. Ученически съвет ученици I-VII клас
4.	Европейски ден на спорта	Съвместна инициатива с BG Активен „Спортувам и съм здрав!“	м. септември 2026 г.	Еюб, Русева, Али, Янкова	Учители-4 бр. ученици-I-VII клас
5.	Международен ден на учителя	„Учителю, целувам ти ръка“. Поздрав от учениците - II клас.	м. октомври 2026 г.	Хюлия Мехмед, Первин Мехмед	Учители-2 бр. ученици-II клас
6.	Европейска седмица на кодирането	Играя чрез кодове в часовете по КМ и КМИТ	м. октомври 2026 г.	Учители по КМ и КМИТ	Учители -3 бр. ученици II-III-IV, V-VI-VII клас

7.	Ден на народните будители	„Аз съм малък будител“	м. октомври-ноември 2026г.	Стефанова, Русева, Димитров	Учители- 3 бр. ученици I-VII клас
8.	Международен ден на толератността	Дейности с родители на деца от уязвими групи: „Различни, но заедно в името на бъдещето – нашите деца!“	м. ноември-декември 2026г.	Класни р-ли, Учители по предмети	Учители-всички ученици-I-VII клас
9.	Ден на отворените врати	Приложение на STEM обучението в НЕ	м. ноември 2026г.	Преподаватели в НЕ	Учители-3бр. ученици-II-III-IV клас
10.	Международен ден за борба против СПИН	Здравна беседа за борба против СПИН -ЧК	1 декември 2026 г.	Юлми, Класни р-ли	Учители-3бр. ученици-V-VI-VII клас
11.	Интердисциплинарен урок	„Природните области на България“-АЕ и ЧО в 4 клас	м. декември 2026 г.	Нейлян Еюб, Шенай Реджеб, Христина Янкова	Учители-3бр. ученици- IV клас
12.	Празник на цифрите	„Весел парад на цифрите“	м. декември 2026 г.	Нудрет Кортелова, Первин Мехмед	Учители- 2 бр. ученици I клас
13.	Ден на отворените врати за родители „Коледа е!“	- Коледен празник; - Коледен базар за подпомагане класовете в училище	м. декември 2026 г.	Димитров, Стефанова, Кортелова, Русева, Червенкова	Учители-4 бр. ученици-I-VII клас, ученически съвет, родителски активи
14.	Олимпиади по предмети, състезания на СБНУ, „Знам и мога“	Участия на ученици в общински, областни и национални олимпиади и състезания.	от м. октомври до м. април 2026/2027 г.	преподаватели по предмети	Учители-5 бр. ученици- III-IV клас V-VI-VII клас
15.	Патриотична седмица посветена на България	Рецитал –вътрешен кръг. Постери	м. февруари 2026 г.	НЕ- Кортелова, Реджебова ПЕ-Стефанова, Димитров	Учители- 4 бр., ученически съвет, ученици НЕ, ученици V-VI-VII клас
16.	Алкохол и тютюнопушене	Здравна беседа посветена на месеца на трезвеността	м. февруари-2027 г.	Юлми, класни ръководители	учители- 7 бр. ученици V-VII клас
17.	Международен ден на майчиния език	Онлайн игра “Богатството на чуждите езици“	м. февруари 2027г.	Еюб, Димитров, Али	Учители- 3бр. ученически съвет ученици V-VII клас

18.	Баба Марта е дошла!	Мартенска работилница с родители	м. февруари 2027 г.	Класни ръководители НЕ и ПЕ, Учители ЦОУД	Учители- всички, ученически съвет I-VII клас, родители
19.	Мартеници-бели и червени	Украса пред Кметство-с. Добротица	1 март 2027г.	Кямил, Янкова, Хюлия Мехмед	Учители- 3 бр., ученически съвет, родители
20.	3 март	Рецитал и поднасяне на цветя пред паметника в с. Добротица.	м. март 2027г.	Русева, Стефанова, Реджеб	Учител-3бр. ученици II-VII клас
21.	Ден на числото ПИ	„Математика в тава“	м. март 12 март 2027г.	Червенкова, Али	Учители-2бр. ученици V-VII клас
22.	Ден на водата	STEM работилница „Чиста вода“	22 март 2027 г.	Юлми, Димитров	Учители- 2 бр. Ученици V-VII клас
23.	Ден на отворените врати	STEM обучението в ПЕ	м. март-април 2027 г.	Преподаватели по предмети в ПЕ	Учители-ПЕ Ученици I-VII клас, родители
24.	Ден на отворените врати	НВО- 4 клас	м. март-април 2027г.	Реджебова, Янкова	учители-2 бр. ученици- IV клас
25.	Празник на буквите	„Родна реч, омайна, сладка!“	м. април 2027г.	Нудрет Кортелова, Первин Мехмед	Учители-2бр. ученици- I клас, родители
26.	Денят на Земята	Излет-НЕ. Екопоход -ПЕ. Почистване на двора на училището	22 април 2027 г.	Юлми, Димитров, Али класни ръководители	Учители-3 бр. ученически съвет ученици ПЕ
27.	Великденска работилница!	Великденска украса на парка пред Кметство-с. Добротица	м. май 2027г.	Учители ИИ, учители ЦОУД НЕ и ПЕ	Учители- 4 бр. Ученически съвет Ученици-I-VII клас
28.	Училищен празник посветен на 24 май-Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост	Конкурс: “Езикът, който ни обединява“	м. май 2027 г.	Стефанова, Кортелова, Димитров, класни ръководители	Учители-7бр. Ученици- I-VII клас

29.	Ден на отворените врати	НВО- 7 клас	м. май 2027 г.	Преподаватели по Български език и Математика в 7 клас	Учители-2 бр. Ученици-VII клас
30.	Моята професия	„Избрах бъдещето си!“	м. май 2027 г.	класен р-л VII клас, учител КМИТ	учители-2 бр. ученици-VII клас
31.	Тържествено закриване на учебната година	Тържествено изпращане на випуск 2026/2027 година в НЕ и ПЕ	м. юни 2027 г.	Реджебова, Юлми, Червенкова, Янкова, Димитров	учители- 5 бр. ученици- I- VII клас
32.	Участие в конкурси	Конкурси по общински, регионален и национален календар	по национален календар	учители по предмети	учители ученици- I-VII клас

Програмата е отворена и подлежи на корекции и актуализиране на дейностите!